

Sosiaali- ja terveydenhuolto uuden kunnan tehtävänä

Nastola

080210

Millaisia näkemyksiä on esitetty

- **Uudistusta tulisi jatkaa**, tehdyn järjestelyn jälkeenkin on päällekkäistä toimintaa, työnjaossa on korjattavaa, mittakaavaetuja ei käytetä hyväksi, ikärakenne painaa päälle
- **Ollaan myös huolissaan**, edellisestä muutoksesta on lyhyt aika, miten palvelut turvataan koko uuden kunnan alueella ja vähennetään byrokratiaa

Millaisia riskejä

- Välivuosien aikana (2010-2013) aika kuluu erilaisten suunnitelmien luomassa epävarmuudessa ja uusi johto saa käsiinsä 2014 kohtuuttoman laajan nipun suuria ja pieniä ongelmia
- Ongelmat voivat olla myös päinvastaisia: väliaika käytetään linnoittautumiseen ja välttämättömien muutosten tekeminen osoittautuu hankalaksi

Miten vastata haasteisiin

- Ei avata kaikkia rintamia, vaan rauhoitetaan ne osat, joissa ei ole välitöntä korjaamisen tarvetta
- Vastaavasti keskitytään asioihin, joista saadaan yhdistymisen tuomaa mittakaavahyötyä, joissa tarvitaan palveluketjun korjaamista ja jotka rohkaisevat paikallista kansalaistoimintaa ja parantavat asiakkaan asemaa palvelun käyttäjänä (kuten valinnanmahdollisuus)

Paikallinen toiminta

- Aktiivinen kansalaistoiminta **vähentää** sosiaali- ja terveydenhuollon **ongelmia** (mitä erilaisimmat seurat, kerhot, pajat, harrastuspiirit)
- Vertaistuen organisointi paikallisesti **helpottaa** ongelmien kanssa **elämistä**
- Vapaaehtoistyö ja läheisauttaminen **keventää** edellä mainitun lisäksi **tuen tarvetta**

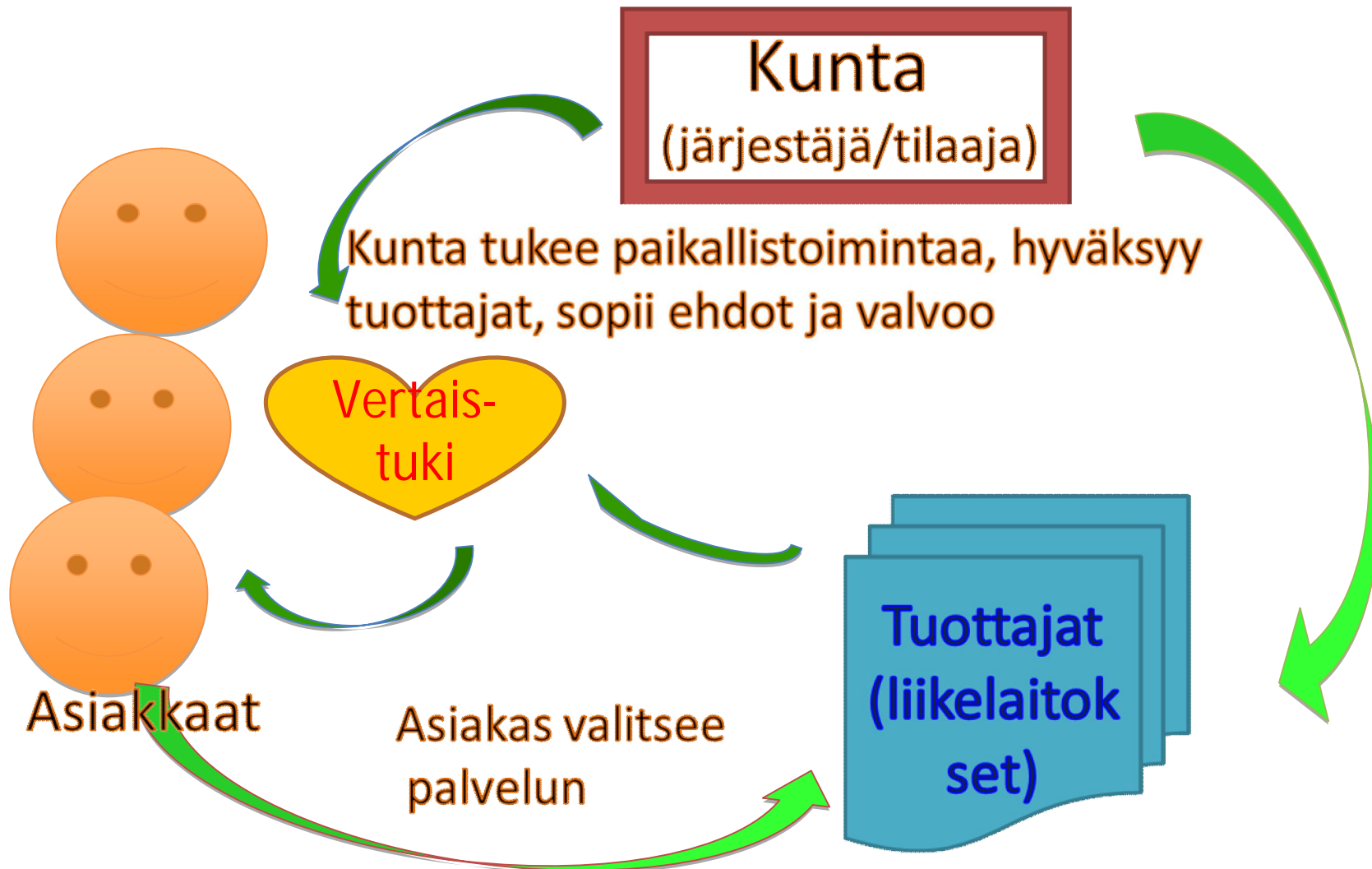
Kitkaton muutos palveluissa

- **Hyödynnetään käynnissä oleva uudistustyö**
- Muodostetaan kolme peruspalvelukeskusta: Oiva, Lahti ja Heinola (liikelaitoksina), yhtymä on neljäs tuottaja, joka vastaa myös alueen ympäristöterveyden- ja eläinlääkintähuollosta (kunta valitsee näille johtokunnat)
- **Uusi kunta on järjestäjä (tilaaja), joka tekee sopimukset näiden tuottajien kanssa (sopimuskunta)**
- Sosiaali- ja terveydenhuollolla on yksi omistaja, joka hoitaa tätä tehtävää ensi sijassa tilaajana sopimusten avulla
- **Sopimukset edellyttävät tuottajien tehokasta verkostoitumista (ketjukonsepti)**
- Valmisteluvastuuta jaetaan toimijoiden kesken ja näin vältetään keskushallinnon kasvu

Esimerkkejä uuden kunnan tehtävistä

- Tulossopimukset ja budjetointi
- Henkilöstöpolitiikan yhteensovittaminen
- Toimintaa ohjaavan palkkio-, rahoitus- ja laskutusjärjestelmän rakentaminen
- Paikallistoiminnan koordinointi
- Hyvien käytäntöjen tehokas toimeenpano
- Sairaanhoidollisten tukipalvelujen ja hankintojen järjeistämisen
- Tietojärjestelmien kehittäminen ja yhteensovittaminen
- Erikoispalvelujen ja konsultaatioiden järjestäminen kunnan alueella

Tavoitteena sopimuskunta, jossa tuotanto on tehokasta ja paikallinen toiminta aktiivista

Mitä etua tällä järjestelyllä saavutetaan verrattuna keskitettyyn ratkaisuun

- Voidaan verrata kolmea tuottajaa, tuottajien kesken syntyy tervettä kilvoittelua
- Voidaan sopia tuottajien välisestä työnjaosta palvelukonsepteja kehitettäessä
- Operatiivinen vastuu on selvästi tuottajan puolella
- Uuden kunnan sosiaali- ja terveystojohto ei huku kuntamuutoksen mukana tulevien yksityiskohtien tulvaan
- Johto voi keskittyä muutosjohtamiseen siellä, missä uusi järjestely antaa parempia tuloksia
- Johtolla ovat tarvittaessa kaikki välineet uudistusten liikkeelle saamiseksi

Edelleen on ratkaistavia asioita

- Peruspalvelujen osalta malli olisi muodollisesti melko ongelmaton Oivan, Lahden ja Heinolan osalta.
- Erikoissairaanhoidon osalta syntyy joukko kysymyksiä. Tarvitaan muun muassa lainsäädännön muutos. Käytännön järjestelyt eivät ole ylivoimaisia, mutta vaativat paneutumista
- Erikseen on ratkaistava, miten järjestetään peruspalvelut poisjäävien, mutta sairaanhoitopiiriin kuuluvien kuntien kanssa

Mitä hyötyä eli mitä mahdollisuuksia

- Kuntarajat eivät ole kansalaistoiminnan esteinä
- Valinnanmahdollisuus helpottaa palvelun käyttäjän arkea
- Valinnanmahdollisuus parantaa palveluja
- Tuottajien vertailu edistää hyviä käytäntöjä ja lisää kustannustietoisuutta
- Resurssien tehokkuus paranee, keskitetyt hankinnat ja tukipalvelut
- Suuri väestöpohja tasaa satunnaisriskejä ja antaa riittävän pohjan tehokkaalle ongelmien ehkäisyä ja terveyden edistämistä koskeville toimille
- Palveluketjujen ja hoito-ohjelmien avulla varmistetaan oikea porrastus ja erikoispalvelujen saatavuus
- Palvelumallin kehittäminen asutusmuodon mukaan saa vauhtia uuden palvelukonseptin myötä
- Välineteknologian osaaminen paranee, hallittu soveltaminen
- Henkilöstön saatavuus paranee, samoin mahdollisuus joustaviin järjestelyihin

Kuntajakoselvityksen vaikutusalue

-peruspalveluyksiköt

-sh piiri

